

Paula Lehmuskallios och 27 andra ledamöters motion om månatlig styrningsrapportering till fullmäktige om Vanda stads ekonomi och spårvagnsprojektet

VD/1458/00.02.00.03/2026

Paula Lehmuskallio och 27 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vandas spårvagnsprojekt är den största enskilda investeringen i Vandas hela historia. Trots detta har ledamöterna upplevt att de blivit förbisedda när det gäller viktig ekonomisk information.

Till flera fullmäktigeledamöters förvåning har mer detaljerad information om stadens ekonomiska situation ibland presenterats i offentligheten än vad som har tillhandahållits ledamöterna vid deras egna officiella möten.

En sådant här arrangemang stärker inte förtroendet för beslutsprocessen och är inte i linje med andan i fullmäktiges styrningsansvar.

I sociala medier diskuteras till och med en potentiell kassakris i Vanda, en minskning av värdet hos stadens egendom och hur räntenivåns höjning påverkar stadens ekonomi.

Oavsett hur dessa påståenden bedöms visar situationen tydligt att det behövs en förändring i den ekonomiska rapporteringen och hur fullmäktige får tillgång till aktuell information.

Ökad öppenhet och tydlighet är det bästa sättet att förebygga rykten och stärka förtroendet för beslutsfattandet. Vanda har också tidigare befunnit sig i en ekonomiskt utmanande situation. Ledamöterna hade då nära tillgång till aktuell information och kunde på ett genuint sätt påverka både de politiska riktlinjerna och den ekonomiska styrningen i praktiken.

Stark tillgång till information i rätt tid gör det möjligt att fatta beslut som inte baseras på uppskattningar eller reaktioner i efterhand, utan på förutseende ansvarstagande.

Staden har offentligt och i sitt eget beslutsfattande konstaterat att det finns ett behov av betydande åtstramningsåtgärder och balansering av ekonomin. Detta visar på en åtstramning av den ekonomiska handlingsfriheten och en ökad skuldsättning, även om det inte formellt har konstaterats att det föreligger en kassakris.

Ledamöterna bör vara medvetna om sitt eget ansvar och sina skyldigheter.

Enligt 13 § i kommunallagen ansvarar fullmäktige för kommunens verksamhet och ekonomi. Enligt 110 § i kommunallagen är kommunen igen förpliktad att se till att ekonomin är i balans och hållbar. Fullmäktiges styrningsansvar kan inte utövas på grundval av magkänsla, utan måste baseras på aktuell och verifierbar ekonomisk information.

I dagsläget får fullmäktige ekonomisk information främst i samband med delårsrapporter och bokslut samt i form av spridda tillkännagivanden. Det är därför möjligheterna att reagera ofta kommer i efterhand.

Särskilt i fråga om exceptionellt stora investeringar som spårvagnsprojektet ska fullmäktige varje månad ha en tydlig överblick av projektets kassaflöde, skuldsättning och åtaganden.

Det bör betonas att den rapporteringsmodell som presenteras inte kommer att leda till ökad byråkrati eller ökade kostnader. All nödvändig information finns i stadens ekonomisystem. Det handlar om att sammanställa befintlig information i en tydlig, jämförbar och standardiserad form som tillhandahålls ledamöterna varje månad som stöd för beslutsfattandet.

Förslag

Fullmäktige beslutar att stadsstyrelsen tar i bruk en månatlig ekonomisk styrningsrapport och överlämnar rapporteringsmodellen till stadsfullmäktige för godkännande så snabbt som möjligt.

Rapporteringen sker:

- Varje månad
- I form av en sammanfattande rapport på 1-2 sidor
- Som en elektronisk dashboardvy
- I samma form varje månad
- Med en budget-, prognos- och fjolårsjämförelse

Rapportens innehåll:

1. Stadens kassaflöde

- Kontanta medel i slutet av månaden
- Månadens kassaflöde
- Kumulativt kassaflöde
- Lånestock totalt
- Innevarande årets upplåning
- Den genomsnittliga räntan på lånestocken
- Lån som förfaller under de kommande 12 månaderna
- Betydande betalningsförpliktelser under de följande 3 månaderna

2. Separat rapportering av spårvagnsprojektet

- Budgeterade totala kostnader
- Uppdaterad kostnadsprognos
- Faktiska kostnader
- Bundna avtal
- Avtalsbundna obetalda förpliktelser
- Byggnadsgrad
- Tidtabell
- Möjliga kostnadsöverskridningar
- Statsandelens utfall vs. plan
- Projektkassans inverkan på stadens ekonomi

3. Uppföljning av skatteinkomster

- Kommunalskatt vs. Budget
- Samfundsskatt vs. Budget
- Fastighetsskatt vs. Budget
- Jämförelse med det föregående året

4. Nyckelindikatorer för ekonomiska risker

- Nettoskuld/invånare
- Ränteutgifter, % av verksamhetsbidraget
- Intern finansieringsgrad för investeringar

– Antal kassadagar

5. Uppföljning av investeringar

- Förteckning över betydande investeringar
- Budget vs. Utfall
- Tidtabell vs. Utfall
- Kassans inverkan på de kommande 24 månaderna

Denna motion tar inte ställning till den politiska ändamålsenligheten hos enskilda projekt. Den stärker fullmäktiges lagstadgade ekonomiska ansvar och säkerställer att beslutsfattandet grundar sig på aktuell information och inte på reaktioner i efterhand.

MOTIVERING FÖR BRÅDSKANDE FÖRFARANDE

Motionens brådskande karaktär baseras på 94 § i kommunallagen, enligt vilken en ledamot har rätt att kräva att ett ärende behandlas utan dröjsmål.

Med tanke på Vanda stads ekonomiska situation och spårvagnsprojektets omfattning måste fullmäktige få aktuell och regelbunden styrningsrapportering till sitt förfogande utan onödigt dröjsmål.

Om minst en fjärdedel av ledamöterna stöder brådskande behandling, ombeds fullmäktiges ordförande vidta åtgärder enligt 94 § i kommunallagen för att ärendet utan dröjsmål ska kunna föras till fullmäktige för beslutsfattande.

Jag föreslår att ärendet behandlas i brådskande ordning.”

Stadsfullmäktige 23.2.2026 § 25

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Paula Lehmuskallios och 27 andra ledamöters undertecknade motion om månatlig styrningsrapportering till fullmäktige om Vanda stads ekonomi och spårvagnsprojektet